

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Zadania sił specjalnych
Wydział	Wydział Nauk o Bezpieczeństwie
Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	siły i służby specjalne
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2022/2023 zimowy
Semestr studiów	5
Rok studiów	3
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2024/2025
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	gen. bryg. (r.) prof. UAFM dr Jerzy Gut (e-mail: jgut@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia
5	15 godz. 2 ECTS	15 godz. 0 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	<p>1. Celem przedmiotu jest uzyskanie ogólnej wiedzy na temat polskich formacji i jednostek specjalnych oraz sił specjalnych wybranych krajów w zakresie podległości, ogólnych struktur organizacyjnych, przeznaczenia i realizowanych zadań</p> <p>2. Celem przedmiotu jest także analiza wybranych operacji specjalnych prowadzonych przez siły specjalne w XX i XXI wieku, ich skutków i następstw.</p>
----	--

3. Wymagania wstępne

Brak

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student zna podstawowe formacje i jednostki specjalne oraz zakres zadań wykonywanych przez te jednostki, a także potrafi wskazać przykłady prowadzonych operacji specjalnych.	EUK6_W8
U1	Umiejętności: Student, który zaliczył przedmiot powinien nabyć umiejętności w zakresie: posługiwania się specjalistycznym słownictwem w zakresie zadań i metod walki stosowanych przez siły specjalne	EUK6_U5
K1	Kompetencje społeczne: Student, który zaliczył przedmiot jest świadomy znaczenia operacji specjalnych we współczesnych konfliktach	EUK6_KS1

5. Treści programowe

Wykład (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 5)
Wyk1	Geneza powstania i transformacja polskich jednostek i Wojsk Specjalnych w latach 1960 - 2020 - 3 godz. 1. Istota i pojęcie sił oraz operacji specjalnych. 2. Rodowód polskich jednostek specjalnych. 3. Polskie jednostki specjalne lat 90. - przeznaczenie i realizowane zadania. 4. Powstanie Wojsk Specjalnych i ich transformacja 5. Współczesne polskie jednostki specjalne - przeznaczenie, selekcja, szkolenie, wyposażenie. 6. Policyjne jednostki specjalne
Wyk2	Realizacja zadań przez polskie jednostki specjalne w kraju i poza jego granicami ramach misji sił zbrojnych RP - 3 godz 1. Zadania realizowane przez polskie jednostki specjalne w świetle dokumentów normatywnych. 2. Budowanie zdolności państwa ramowego w zakresie operacji specjalnych 3. Zadania realizowane przez Wojska Specjalne w ramach misji SZ RP.
Wyk3	Dowództwo Sił Operacji Specjalnych NATO (NATO Special Operations Headquarters) - 2 godz.
Wyk4	Siły Specjalne Stanów Zjednoczonych - podległość, struktury, zadania, operacje - 3 godz.
Wyk5	Brytyjskie Siły Specjalne - podległość, struktury, zadania, operacje - 2 godz.
Wyk6	Siły Specjalne Federacji Rosyjskiej - podległość, struktury, zadania, operacje - 2 godz.

Ćwiczenia (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 5)
Cw1	Polskie formacje i działania specjalne okresu międzywojennego i II wojny światowej - 3 godz. 1. Polskie formacje i działania specjalne w okresie II Rzeczypospolitej 1918 -1939 (w tym opis działań specjalnych w Powstaniach Śląskich) 2. Oddziały dywersyjne Armii Krajowej [Związek Odwetu, Wachlarz, AGAT, OSA, KEDYW (bat. Zośka i Parasol)] 3. Cichociemni -werbunek, szkolenie, przerzut, działanie. 4. 1. Samodzielna Kompania Commando oraz Samodzielna Kompania Grenadierów oraz Polski Samodzielny Batalion Specjalny (1943-1944)
Cw2	Formacje specjalne i ich działania w okresie II Wojny Światowej - 3 godz. 1. Niemieckie formacje i działania specjalne w okresie II Wojny Światowej (Jednostka Brandenburg, Oddziały specjalne SS - Komandosi Skorzenego - operacji specjalnej „Eiche”) 2. Brytyjskie formacje i działania specjalne w okresie II Wojny Światowej (Commando - rajdy na Lofoty, LRDG i SAS – działania w Afryce) 3. Amerykańskie formacje i działania specjalne w okresie II Wojny Światowej (Jednostki RANGER - wspinaczka na klify Pointe du Hoc 1944) 4. Rosyjskie formacje i działania specjalne w okresie II Wojny Światowej (SPECNAZ)

Cw3	Wybrane operacje specjalne z czasów II wojny światowej – studium przypadku -(sytuacja, przygotowanie, przebieg, skutki i wnioski) - 3 godz. 1. Operacja „Flipper” - próba zamachu na gen. Erwina Rommla – listopad 1941 r. 2. Raid na niemiecką bazę morską we francuskim porcie Saint-Nazaire - 28 marca 1942 r. 3. Zamach na oficera SS Reinharda Heydricha w Pradze (Operacja Anthropoid) – 27 maja 1942 r. 4. Operacje specjalne w czasie inwazji w Normandii – „Operacja Overlord” a. Operacja Jedburgh (konsepca użycia, nabór i szkolenie, użycie bojowe na terenie Francji) b. Użycie komandosów SAS)
Cw4	Wybrane operacje specjalne – studium przypadku -(sytuacja, przygotowanie, przebieg, skutki, wnioski) - 3 godz. 1. Próba uwolnienia amerykańskich jeńców wojennych w obozie Son Tay 2. Operacja „Eagle Claw” 3. Brytyjskie operacje specjalne w ramach przeciwdziałania powstaniu na Malajach 1950-1960. 4. Wybrane operacje odbicia pasażerów porwanych samolotów (akcja „Feuerzauber” (pol. „Magiczny ogień”) 5. Wybrane operacje rosyjskich sił specjalnych (Teatr na Dubrowce lub Biesłana)
Cw5	Siły specjalne Ukrainy (geneza powstania, struktury, zadania, szkolenie operacje) - 1 godz.
Cw6	Siły specjalne Izraela (struktury, zadania, szkolenie, operacje) - 1 godz.
Cw7	Siły specjalne Francji (struktury, zadania, szkolenie, operacje) - 1 godz.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
Ćwiczenia	
	Referat
M1	Analiza przypadków
M6	Dyskusja
M17	Prezentacja multimedialna

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	20 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie ćwiczeń na podstawie aktywnego udziału (opracowane zagadnienia , czynny udział w ćwiczeniach).

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie na ocenę pozytywną ćwiczeń z tego przedmiotu

Egzamin - pozytywna ocena z testu jednokrotnego wyboru składający się z 25 pytań.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	min. (23) pkt. – 92% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 4,5:	min. (21) pkt. – 84% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 4:	min. (19) pkt. – 76% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 3,5:	min. (16) pkt. – 64% poprawnych odpowiedzi
Na ocenę 3:	min. (13) pkt. – 52% poprawnych odpowiedzi

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	Ponad przeciętne opanowanie całego materiału programowego. Wiedza i umiejętności wykraczające poza program kształcenia. Twórczy w odpowiedzi, nie unika krytyki, posiada własne zdanie. Umiejętnie wyśledzi wnioski. Jest aktywny, chętnie stawia pytania oraz problemy do dyskusji. 90-100 % właściwych odpowiedzi
Na ocenę 4,5:	Wyczerpujące opanowanie obowiązującego materiału programowego. Sprawnie wykorzystuje wiedzę. Umiejętnie dokonuje oceny problemów, procesów i zjawisk. Jest zainteresowany problematyką przedmiotu. Przejawia postawę racjonalną, krytyczną i kreatywną. 80-90 % prawidłowych odpowiedzi
Na ocenę 4:	Sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych dziedzin edukacji dla bezpieczeństwa, wykazując logiczne jej powiązania. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych. Wykazuje dobre przygotowanie w sferze komunikacji i umiejętności interpersonalnych. Jest aktywny, podejmuje zadania dodatkowe 70-80 % dobrych odpowiedzi
Na ocenę 3,5:	Poprawne rozumienie pojęć, wyjaśnienie ważniejszych zjawisk przy pomocy nauczyciela. Rozwiązuje problemy typowe, poprawnie operuje informacją. przejawia przeciętna aktywność. 60-70 % trafnych odpowiedzi
Na ocenę 3:	Wykazuje braki w wiedzy, które jednak nie uniemożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte, wiadomości zestawione luźno, brak połączeń i związków logicznych. Rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności. Pracuje niesystematycznie 50-60 % pozytywnych odpowiedzi.

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. AJP 3.5 – Allied Joint Doctrine for Special Operations
2. MC 437/1 Special Operations Policy
3. Wojska specjalne Rzeczypospolitej Polskiej : monografia / redakcja: Mieczysław Bieniek, Sławomir M. Mazur, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Wydział Nauk o Bezpieczeństwie, Kraków 2016.
4. Derek Leebaert ; z ang. przeł. Jan Szkudliński, Zuchwali zdobywcy : historia oddziałów specjalnych i tajnych operacji od Achillesa do Al-Kaidy, Warszawa 2010.v
5. Hermann Henryk, Działania specjalne : wczoraj, dziś, jutro, Wydawca: Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2001. (pozycja rekomendowana do T1 (Zag.1) i T2 z ćwiczeń
6. Królikowski Hubert, Historia działań specjalnych, Wyd. Bellona,Warszawa 2004.
7. Królikowski Hubert, Geneza i rozwój polskich operacji oraz sił specjalnych, Warszawa 2013. v
8. Wyszczelski Lech, Dywersja i sabotaż. Polskie działania specjalne 1918-1939, wyd. Bellona, Warszawa 2016.
9. Gryga Marek, Brytyjskie Wojska Specjalne, Defence24, Warszawa 2021.
10. Gryga Marek, Wojska Specjalne Federacji Rosyjskiej, Defence24, Warszawa 2021.
12. Pacek Bogusław, Wojska Specjalne Sił Zbrojne RP, wyd. RYTM, Warszawa 2019. V

Literatura uzupełniająca

1. Zarzycka Zyta, Polskie działania specjalne na Górnym Śląsku : 1919-1921, wyd. MON, Warszawa 1989.

Publikacje prowadzącego

1. Gut Jerzy, Siły Specjalne wybranych państw. Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Niemcy, Federacja Rosyjska, wyd. Difin, Warszawa 2019
Gut Jerzy, Liber Janusz, Wybrane operacje sił i służb specjalnych Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, Wyd. Difin, Warszawa 2024

Pomoce dodatkowe

U S T A W A z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, Dz. U. z 2021 r. poz. 2234, z 2022 r. poz. 583, 655.

Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm

10. Informacje dodatkowe dla studentów

Brak

11. Informacja o osobach prowadzących zajęcia**Osoby prowadzące zajęcia**

gen. bryg. (r.) prof. UAFM dr Jerzy Gut (e-mail: jgut@uafm.edu.pl)